

BUTLLETÍ INFORMATIU

Núm. 17 • Octubre 2020

GESCO

GRUP D'EX SÍNDICS I EX CONSELLERS GENERALS

ÍNDEX

- Salutació del President 2
- Editorial 3
- Assistència al *Bureau* i a l'Assemblea General organitzat per la FP-AP 5
- Assemblea General del GESCO del 2019 6
  - Assemblea General ordinària del 2 d'abril de 2019
- Dinar de Germanor 7
  - Presentació del Sr. Miquel Armengol Pons
- Número d'associats 2020..... 16
- Full de preinscripció per a nous membres de ple dret i observadors..... 17

SALUTACIÓ

Hem encetat ja fa més de deu mesos un nou any i el GESCO en complirà aviat tres. Sembla molt jove però com a successor i hereu de l'AESCO que es va dissoldre quan ja en tenia disset, el GESCO ha beneficiat de la seva experiència i si acumulem les dues trajectòries, i les hem d'acumular, som portadors d'una experiència de vint anys. I aquesta experiència la hem adquirit:

a) En l'àmbit internacional:

Allí s'ha enriquit en el decurs dels anys acollint delegacions de les Associacions d'Ex parlamentaris del Parlament de Catalunya, del Regne d'Espanya i de la República Francesa. L'Associació dels Ex parlamentaris dels països membres del Consell d'Europa, de la qual som membres, ens va fer l'honor de reunir el seu "BUREAU" a la nostra capital. Aquesta qualitat de membres d'aquella organització internacional implica assistir a les seves reunions de treball que tenen lloc de manera alternativa en diverses ciutats del Continent.

La participació regular i activa per mitjà dels nostres delegats, Sra. Rosa Maria Mandicó i Sr. Xavier Montané Esplandiú, que poden esser, excepcionalment i puntualment substituïts en aquestes reunions, ens permet d'enriquir-nos del treball dels altres i també de fer conèixer positivament el nostre país arreu d'Europa.

b) En l'àmbit intern:

Hem organitzat quasi dos conferències per any impartides per personalitats, principalment de casa nostra, destinades a fer-nos reflexionar sobre problemes del nostre país. Considerem que és una activitat important, encomanada pels nostres Estatuts. És seguida d'un debat en el qual els nostres socis poden manifestar, i manifesten, llur opinió sobre els problemes que preocupen a tothom tot i demanant al conferenciant que els il·lustri sobre temes particulars.

Els textos de les xerrades són publicats integralment en el nostre Butlletí.

Aquest Butlletí que editem anualment, essent per a nosaltres una activitat important, no l'utilitzen prou els nostres Socis. Hauríem desitjat que hi publicuéssiu articles d'opinió per animar un debat entre nosaltres sobre tots els problemes que preocupen a la ciutadania.

En canvi realitzem una activitat que en podríem dir estrella car ella si que assoleix els seus objectius o sigui enfocar la llum sobre la personalitat i l'activitat d'un exconseller que ha dedicat, sempre amb seriositat i moltes vegades amb passió, una part de la seva vida a cuidar-se del nostre país i dels seus ciutadans: es tracta evidentment de l'Homenatge a l'Ex Conseller General. S'ha realitzat tres vegades, té lloc cada dos anys, i esperàvem que en el decurs del 2020 tindria lloc la quarta edició. Malauradament la maleïda pandèmia ens ha bloquejat la majoria de les nostres activitats i per protegir la salut de la ciutadania, el Govern ha prohibit, amb molt bon criteri, les aglomeracions de persones. Nogensmenys, l'acte de l'homenatge perd importància si no es pot realitzar en una sala noble en presència de les autoritats, d'un nombre important de personalitats, així com dels mitjans de comunicació. Per consegüent, amb molta tristesa, la Junta Directiva del GESCO ha hagut de prendre la difícil decisió de posposar-lo a l'any vinent.

Aquestes són les principals activitats del GESCO que es realitzen, i es continuaran realitzant sempre amb entusiasme, més encara des de que el Consell General ens ha reconegut oficialment i de manera solemne com a entitat institucional d'utilitat pública i interès general, sempre evidentment que la pandèmia ens permeti reprendre normalment la nostra activitat.

Tothom esperava amb il·lusió aquest any 2020, era un número maco, rodo. Un inici de dècada que prometia millores i benestar.

Teníem una economia estable i creixent, sortíem d'una campanya d'hivern molt bona, un Govern de coalició, un Cap de Govern que ens donava confiança. En resum: un any que augurava només coses bones.

Arribem al mes de Març i sense que ningú ho hagués previst arriba aquest cigne negre, el dia de la constitució, 14 de març, el Govern confina tot el país, seguint l'exemple dels dos veïns i de la majoria dels estats europeus. Andorra es paralitza, i es tanca de manera exemplar i disciplinada. El confinament decretat per Govern davant l'alerta sanitària afecta a totes les esferes econòmiques i socials.

Tot just havíem sortit de la bomba de l'afer BPA, i vet aquí que Andorra s'encara a la pitjor crisi de tota la seva història moderna. El Covid-19, o virus xinès com l'han batejat els americans, ha transformat el món, la societat i a tots i cadascun de nosaltres.

Res mai més serà igual. La conducta del ciutadà es modifica en profunditat: en les relacions socials, en el treball, en el consum, en la manera de relacionar-se amb la natura, l'ecologia, la tecnologia, etc...També hem viscut una forçada digitalització de la societat, la desaparició del multilateralisme, un nou revolucionari estil de Govern i de relacions internacionals capitanejades pel President Trump amb els seus Tweets diaris tant curts com incisius que han revolucionat la manera de gestionar la cosa pública, amb un inèdit diàleg directe i sense intermediaris amb el Poble. També hem observat que aquesta pandèmia ha tocat a tots per igual, societats riques i pobres, totes lluiten contra aquest invasor invisible que ja ha causat masses morts.

Infinits són els debats de científics, investigadors, epidemiòlegs, analistes, intel·lectuals, filòsofs, polítics i influencers per donar mil i una explicació d'aquest fenomen. Un patogen que ningú sap realment el seu origen, escapat d'un laboratori de Wuhan o el resultat d'una cadena alimentària amb animals salvatges, com el ratpenat, que estan causant la mort de milers de civils innocents.

Com afecta i afectarà la crisi del Covid-19 a Andorra? Com i quan podrem superar els seus efectes negatius sobre la salut i l'economia. De ben segur haurem de conviure durant un temps amb la pandèmia i caldrà continuar ajudant les empreses que, un cop finalitzi la crisi seran el pilar per la recuperació econòmica. Al llarg dels segles, el nostre país ha viscut i superat moltes pandèmies, Colera, Pesta Negra, etc.. Els més febles morien i els que tenien millor genètica ho superaven. Avui Andorra gaudeix d'un bon equip mèdic i d'excel·lents infraestructures sanitàries.

A nivell econòmic les mesures d'acompanyament dissenyades per Govern seran suficients per salvar la nostra economia? Quin són els sectors claus per garantir una certa recuperació. Són els sectors històrics del turisme i el comerç? Aquests són sens dubte sectors durament colpits per la crisi. Cal dedicar-hi esforços i recursos prioritàriament? O potser cal buscar nous

sectors de creixement? Aquesta crisi ha enfortit empreses tecnològiques, de venda online, farmacèutiques, etc... Diuen que en època de adversitats sorgeixen les millors idees, potser caldrà donar prioritat a la transformació digital i el desenvolupament sostenible, el famós Go green Go digital.

Veurem com hi farem front. Quin cost humà, social i econòmic comportarà: dèficits financers dels comptes públics, recessió econòmica, atur i crisi social. Pocs motius per ser optimistes pels propers mesos i anys.

I nosaltres que hi podem fer? Hi podem fer molt. Ajudar i col·laborar amb les autoritats i institucions. El País ens necessita a tots en aquesta immensa tasca de REPENSAR, REFORMAR, INNOVAR I RECONSTRUIR. Tots i cadascun de nosaltres som necessaris: els joves i els menys joves. La nostra acció individual és avui indispensable.

Doncs som-hi a servir la nostra comunitat andorrana. Amb entusiasme i sense excuses. Hi ha molta feina.

SRA. CLARA PINTAT ROSSELL

ASSISTÈNCIA AL *BUREAU* I A L'ASSEMBLEA GENERAL ORGANITZAT PER LA FP-AP

Una delegació del GESCO integrada per la Sra. Rosa Maria Mandicó Alcobé i el Sr. Josep Marsal Riba va assistir a la reunió del *Bureau* i de l'Assemblea General de l'Associació d'antics parlamentaris de països membres del Consell d'Europa (FP-AP) que es va desenvolupar a París el propassat 1 de març de 2019. Creada l'any 1994, la FP-AP es troba actualment integrada per 20 països membres i 1 país observador. El Principat d'Andorra participa a la FP-AP des de l'any 2009, en qualitat d'observador, i a partir de l'any 2011 com a membre de ple dret.

Durant el transcurs d'aquestes reunions, després de procedir a l'aprovació de l'ordre del dia i de l'acta de la sessió mantinguda el propassat 2 de mars de 2018, el debat es va centrar amb l'aprovació de la proposta de liquidació de l'exercici 2018 i la proposta de pressupost per a l'exercici 2019, així com l'adhesió de l'associació finlandesa com a membre de ple dret i la prolongació excepcional de dos anys per motius econòmics del status d'observador de l'associació lituana. Per últim, es van presentar 7 propostes de temes pel *Colloque 2020* i es va acordar elaborar un comunicat per a la *web* de la FP-AP en relació al dia 8 de març, dia internacional de la dona.

ASSEMBLEA GENERAL DEL GESCO DEL 2019

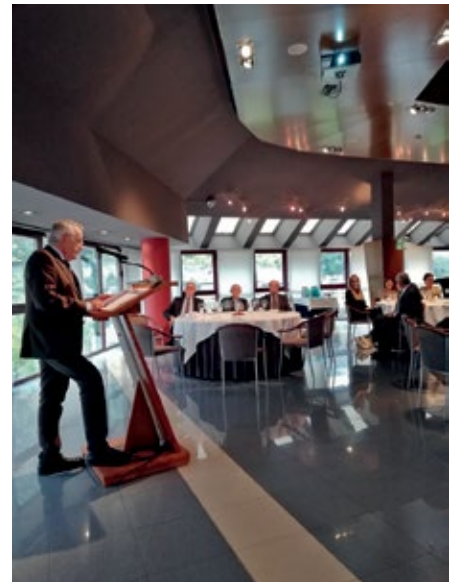
En l'última Assemblea ordinària, celebrada el 2 d'abril de 2019, es va aprovar la proposta de liquidació del pressupost de l'exercici 2018, la proposta de pressupost per a l'exercici 2019, l'import de les quotes per a l'exercici 2019 i la proposta d'objectius i activitats socials per a l'any 2019. Tanmateix, el Sr. Joan Miquel Rascagneres, President del Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, va assistir com a conferenciant per a presentar la situació del règim de pensions de la CASS.

DINAR DE GERMANOR

El dia 7 de novembre de 2019, es va celebrar el tradicional dinar de germanor on va assistir com a conferenciant el Sr. Miquel Armengol Pons, President de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis el qual va centrar la seva exposició en *“Les Perspectives econòmiques i Pla de desenclavament d’Andorra. Infraestructures aèries i ferroviàries”*.

DISCURS

SR. MIQUEL ARMENGOL PONS

PERSPECTIVES ECONÒMIQUES I PLA DE DESENCLAVAMENT D'ANDORRA.

INFRASTRUCTURES AÈRIES I FERROVIÀRIES.

Senyores i senyors, amics tots,

Per començar faré un breu repàs dels principals projectes que estem desenvolupant a la Cambra i, tot seguit, tal com m'heu demanat i m'heu manifestat que és del vostre interès, passaré al tema central d'aquesta exposició que és fer una breu valoració de la situació econòmica actual i de les perspectives de futur i, parlar en detall del Pla de desenclavament d'Andorra.

- **Principals projectes que actualment està desenvolupant la Cambra.**

Només enumeraré els principals projectes i les activitats que estem portant a terme per no allargar-me.

- Label de qualitat comerç excel·lent, com una eina molt útil perquè els establiments comercials millorin l'excel·lència del tracte amb el client, l'experiència de compra i la qualitat del producte, en aquest moment tan necessari. És un producte subvencionat pel Ministeri d'Economia.
- Conjuntament amb el Ministeri de Presidència, Economia i Empresa, hem iniciat els treballs per estudiar la viabilitat i possible implantació d'una zona franca dins el nostre territori. Buscarem el model que més s'adapti a les característiques del país.
- Agilització i digitalització dels tràmits duaners entre altres punts, per afavorir també l'*e-commerce* per a les empreses andorranes.
- La constitució del Tribunal Arbitral del Principat d'Andorra (TAPA), conjuntament amb el col·legi d'Advocats. Un projecte que neix tant en vocació interna com internacional i que serà una realitat durant aquest any 2020.
- El passat mes de novembre, la Cambra va estar autoritzada com a entitat de mediació. El proper dia 17 de març organitzarem la primera jornada sobre mediació empresarial per donar a conèixer aquest sistema de resolució de conflictes, que es caracteritza per ser confidencial, més ràpid i menys costós que l'Administració de justícia o l'arbitratge.
- Continuem el treball conjunt amb el Govern i amb els diferents sectors econòmics per analitzar l'impacte de l'acord d'Associació en el teixit empresarial del País.

- En el context actual de desequilibri econòmic en les relacions entre Espanya i França, s'ha iniciat una col·laboració conjunta amb els Serveis del Copríncep francès, per intensificar les relacions comercials directes amb França.
- Estem impulsant la creació d'una Borsa de Treball per a joves estudiants en col·laboració amb ACTUA TECH.
- No deixarem d'insistir en la necessitat de simplificar els tràmits administratius. En el món actual, la burocràcia és una barrera anacrònica per un país tan petit i dinàmic com el nostre.
- Només una breu menció, a les dues activitats més remarcables i més conegudes de la Cambra. D'una part, la important tasca d'assessorament empresarial a les empreses sobre temes tan diversos com la creació d'empreses, inversió estrangera, protecció de dades, fiscalitat i altres. I d'altra banda, la formació com una eina bàsica per ajudar a professionalitzar el nostre teixit empresarial. Per donar una xifra, l'any 2019 s'han format a la Cambra prop de 1.200 persones i s'han impartit 94 cursos de temàtica diferent.
- La manera de treballar és fer-ho amb comissions o grups de treball, que integren a tothom que tingui interès per tractar temes precisos, i és un sistema de grups oberts a empresaris i persones encara que no estiguin vinculats directament amb la Cambra. Actualment, hi ha en funcionament 10 comissions, en les quals hi participen membres del ple de la Cambra, a més d'altres col·laboradors externs i experts en cadascuna de les matèries tractades. És un sistema molt efectiu, perquè ens fa conèixer la realitat dels problemes i apropar-nos així a les solucions que compartim amb el Govern i amb altres institucions públiques.

- **Tendències i factors que incideixen en l'economia d'Andorra.**

L'economia andorrana acumula set anys de creixements positius, però és rellevant el fet que des de l'any 2017 està perdent impuls. L'any 2018 Andorra va créixer menys que les economies veïnes d'Espanya i França, i també que el conjunt de la Unió Europea. Un fet que indica que la nostra economia està patint més els efectes de la desacceleració econòmica global.

L'any 2019 sembla que l'activitat econòmica andorrana ha continuat perdent dinamisme. Així ho indiquen les darreres enquestes de clima empresarial de la Cambra, i també, l'evolució d'alguns indicadors d'activitat –com ara els assalariats, les importacions de productes, els visitants, les matriculacions de vehicles, entre altres–, que mostren un comportament menys favorable respecte a l'any 2018. Pel que fa al PIB, s'estima que l'any 2019 l'economia andorrana registrarà un creixement positiu, però de perfil modest, impulsat principalment pel dinamisme del sector de la construcció. Un cop es disposi de totes les dades econòmiques de tancament de l'any 2019 podrem fer una anàlisi més ajustada de la situació econòmica.

El comerç, el sector hotelier i la restauració representen, en conjunt, prop del 25% del PIB, i si comptem l'efecte multiplicador que aquestes activitats tenen sobre altres sectors adjacents (transport, comunicacions, sector financer...), podem estimar que l'impacte del sector comercial i turístic supera el 40% del PIB. De manera que la seva evolució és determinant per al conjunt de l'economia.

En el moment actual, el comerç és el sector que presenta els resultats més negatius i que mostra una resistència més gran per recuperar-se. Aquesta evolució negativa del *retail* es deu, en bona part, als següents factors:

- Al procés de transformació del model de consum que està afectant el comerç tradicional.
- A l'augment irreversible del comerç electrònic.
- A la pèrdua d'atractiu comercial i de diferencial de preus que Andorra està oferint al visitant.
- A la globalització de les marques.
- A la tendència a dependre de centrals de compres dels països veïns, en particular d'Espanya, que limita la gamma de l'oferta de productes i en ocasions encareix els productes.
- A la falta d'adequació dels punts de venda a les noves tendències.
- A la poca professionalització del personal en l'atenció al client.
- I especialment, també, a la dependència excessiva del turisme de proximitat.

Pel que fa a l'hostaleria i la restauració, la seva evolució els darrers anys ha estat positiva, però a partir de l'any 2018 s'observa una certa pèrdua d'impuls de l'activitat turística. En concret, cal remarcar que durant l'any 2019, tot i que els turistes han augmentat un 1,6%, això no s'ha traduït en un increment del nombre de pernoctacions totals, que han caigut un -0,2%; i també el nombre total de visitants (turistes + excursionistes) ha disminuït un -1,1%.

Però, sobretot, és preocupant la disminució qualitativa i del poder adquisitiu dels nostres visitants. Per exemple, els empresaris han comentat que en aquesta darrera campanya de Nadal i Reis, l'afluència de visitants ha estat molt alta, però no s'ha traduït en un increment de la despesa de consum.

La pèrdua d'impuls de les activitats tradicionals vinculades al turisme, i en conjunt, la tendència de menor creixement de l'economia andorrana, evidencien un model econòmic esgotat, i poc diversificat, que ens fa ser més vulnerables davant els canvis globals.

Aquest fet, sumat al procés d'adaptació i/o transformació que estan experimentant alguns sectors d'activitat clau de l'economia del país, també tindrà efectes en l'evolució dels ingressos públics i condicionarà la sostenibilitat de les finances públiques a mitjà termini.

Des de fa anys es ve alertant de l'excés de dependència dels ingressos públics de l'estat respecte al tabac, els carburants i la banca, així com de la necessitat d'obtenir fonts de finançament alternatives a mitjà termini.

Pel que fa al tabac, una de les principals fonts d'ingressos del Govern, amb una quota del 25% del total, s'observa que des de l'inici de la recuperació econòmica l'any 2013 i fins a l'any 2019, els ingressos procedents d'aquestes importacions han caigut un -10,9%.

El detall de les dades de l'any 2019, indiquen que la tendència negativa continua, i no només afecta al tabac, sinó també a altres productes significatius. L'any 2019 la recaptació per importació de

tabac s'ha reduït un -5,6% interanual respecte al 2018; També els ingressos per carburants han disminuït un -0,7% i els de begudes i de perfumeria i cosmètica han caigut un -1,3%.

Aquesta tendència és preocupant i el risc davant d'aquesta situació és molt alt per a l'Estat, per a l'activitat empresarial i, en conjunt, per a l'economia del país. A més, hi ha factors que apunten a una davallada encara més significativa d'aquests ingressos, que a mitjà termini posaran en risc la sostenibilitat de les finances públiques.

Entre aquests factors de risc hi ha:

- La caiguda de l'activitat en el sector del tabac, a causa del decreixement del seu consum per les pressions a les que s'està sometent, tant en l'àmbit comercial com en l'àmbit sanitari, i també, per la reconversió del sector que implicarà l'Acord amb la Unió Europea.
- El procés de transformació que viu el sector bancari, amb una progressiva internacionalització del seu negoci i una tendència a la disminució del volum d'activitat a nivell nacional.

La banca està fent front a un nou model de negoci degut al canvi de paradigma que suposa la homologació dels estàndards internacionals. Aquest procés de redefinició ha tingut una clara incidència en el volum total de beneficis del sector i conseqüents reajustos per redimensionar-se.

- En relació amb els combustibles minerals, l'evolució del seu consum tendirà a la baixa gràcies a les millores d'eficiència previstes en el sector energètic i del transport.

Un altre aspecte a considerar són els efectes del canvi climàtic en l'economia, que farà que les estacions d'esquí pateixin disminucions dels dies esquiables, i un augment dels costos derivats de la fabricació i manteniment de la neu artificial.

• **Perspectives econòmiques menys favorables en l'àmbit internacional.**

Les previsions econòmiques en l'àmbit internacional es preveuen menys favorables per a la nostra economia. I en concret, les nostres zones veïnes, de les quals rebem el major nombre de turistes, tenen unes perspectives econòmiques més dèbils, que no pas altres països emergents més llunyans que mantindran un ritme d'expansió econòmica notable.

Per això, hem d'anar a buscar inversors estrangers i turistes d'alt nivell, més enllà del radi actual de 300 km, per poder pal·liar l'impacte negatiu de la desacceleració dels països del nostre entorn i aconseguir un creixement sostenible a mitjà i llarg termini.

Hem de tenir en compte que, pel que fa a Andorra, les darreres previsions del Departament d'Estadística publicades durant el passat mes d'octubre, confirmen que l'economia seguirà en un cicle de desacceleració, que cada cop serà més acusada i que es mantindrà com a mínim fins al 2023.

És per aquest motiu, que la Cambra està treballant un Pla de desenclavament del territori com a porta d'accés a nous horitzons econòmics.

- **Noves infraestructures per al desenclavament del territori com a porta d'accés a nous horitzons econòmics.**

La finalitat primordial de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra és afavorir i potenciar l'activitat econòmica del país. I un dels grans eixos és preveure les necessitats futures d'equipaments promovent les infraestructures necessàries i impulsant les iniciatives de futur per a l'interès general. Tot projecte de millora de les comunicacions d'Andorra establiria un nou marc de relacions exteriors favorable amb un benefici directe per als residents i per als més de 8 milions de visitants.

Vull remarcar que la Cambra treballa sobre la base que tot projecte d'infraestructures ha de ser formulat tenint en compte l'equilibri entre desenvolupament sostenible i el medi ambient.

El Pla de desenclavament de la Cambra és un projecte per potenciar i impulsar l'economia i ajudarà en tres grans nivells:

- Progrés econòmic i social
  - Sostenibilitat econòmica
  - Nou model econòmic que reactivarà tots els sectors
- Perquè això dona resposta a:
    1. La situació geogràfica, és a dir, desenclavament.
    2. La crisi del comerç tradicional.
    3. La renovació de públics.
    4. La diversificació econòmica.
    5. La dinamització de l'activitat empresarial.
    6. I especialment, també, noves oportunitats professionals per a les generacions més joves, als quals avui dia nosaltres donem el màxim suport perquè es formin, i després, molts d'ells no tornen, perquè tenim poc per oferir-los-hi.

La nostra situació orogràfica, al mig dels Pirineus, amb un únic accés per carretera amb França i Espanya limita molt l'arribada de turistes i d'inversors d'alt nivell.

Pel que fa al turisme, el nostre perfil de visitant es desplaça amb vehicle per carretera majoritàriament amb radi d'acció fins a 300 Km.

Actualment depenem fortament del mercat espanyol (el 71% del total de turistes provenen d'aquest país), un fet que suposa un elevat risc. El nostre segon mercat, el francès, representa el 16% del total de turistes. Així, en conjunt, els mercats espanyol i francès concentren el 87% del total de turistes que pernocten a Andorra.

Aquest grau de dependència és molt superior a la que tenen els països del nostre entorn i per nosaltres representa un gran risc. En el cas d'Espanya, els 5 mercats més importants representen

el 62% del total de turistes que rep, i en el cas de França el 57%.

En aquests països, l'aeroport és clau per atraure nous mercats emissors i diversificar el turisme. L'any 2018, el 82% dels turistes que van arribar a Espanya van utilitzar l'avió com a mitjà de transport, davant del 16% que hi van accedir per carretera. Pel que fa a França, el 32% dels turistes van arribar via aeroport i el 54% per carretera. Aquest percentatge per carretera és més elevat que a Espanya, atès la seva centralitat geogràfica a Europa.

Per no anar més lluny, ahir vaig tenir l'ocasió de dinar amb l'alcalde de San Carlos de Bariloche, centre turístic d'Argentina mundialment conegut, i em comentava que Bariloche va passar a ser una zona important, tant en l'àmbit econòmic com en l'àmbit turístic, en el moment en què varen disposar d'un aeroport en condicions, i que avui dia l'arribada de turisme per via aèria ja els hi representa més del 80%.

La possibilitat de comptar amb noves vies d'accés amb l'exterior, ens obre la porta a nous tipus d'inversors, i també al turisme procedent de països més llunyans i emergents, amb una estada més llarga i un poder adquisitiu més alt, i no ser tan dependents dels mercats tradicionals. A més, milloraria la mobilitat dels residents en l'àmbit particular i als empresaris els hi facilitaria una ampliació dels seus mercats i els hi obriria l'accés a nous negocis.

Per aquest motiu, des de la Cambra estem treballant en dues línies d'actuació:

1. La viabilitat d'un aeroport internacional dins el territori nacional
2. I la possibilitat d'enllaçar Andorra amb les xarxes ferroviàries de França i d'Espanya, amb l'especial objectiu de connectar Barcelona-Andorra-Toulouse.

Tot seguit, us faig un breu apunt sobre l'avanç dels treballs que en aquest sentit estem duent a terme.

► **Connexions ferroviàries.** Estem avaluant diversos projectes ferroviaris per veure les possibilitats de connexió, tant amb la xarxa ferroviària d'Espanya com la de França que ens uneix amb la resta d'Europa. Per això, últimament, ja estem treballant amb algun clúster d'abast europeu de transport ferroviari per tenir una visió més global d'aquest tema.

Vull subratllar que els projectes ferroviaris, en afectar a més d'un Estat, són molt més complexos de definir i d'executar, perquè s'han d'incloure en els respectius plans nacionals, i posteriorment, signar acords internacionals. A més, el cost d'aquestes infraestructures és molt elevat. No obstant això, a la Cambra ja estem estudiant totes les opcions tenint en compte els aspectes tècnics i financers.

► **Connexions aèries.** El projecte de l'aeroport internacional dins el territori nacional amb un radi d'acció fins a 5.000/6.000 km permetria:

- L'accés directe a mercats extracomunitaris i a un turisme procedent de mercats emergents.
- L'opció de vols privats que comportaria l'arribada d'un nou perfil d'inversors i d'un turisme de luxe, amb una despesa mitjana bastant més elevada que l'actual.

La finalitat no és augmentar el volum de turistes, sinó accedir a un públic de més qualitat, que

ajudi a desestacionalitzar les temporades i allargar l'estada mitjana.

Després d'analitzar tots els estudis anteriors,

- Per què s'ha escollit Grau Roig com a ubicació? Perquè conflueixen molts factors a favor:
  - Orogràfics (tres valls alineades).
  - Climatologia favorable.
  - Seguretat i trajectòries idònies.
  - Comunicació immillorable ja que està tocant la carretera general.
  - Es tracta d'un terreny comunal i no afecta a propietats privades.

i alguns d'aquests punts incideixen molt considerablement en el cost de la infraestructura.

- Què s'ha fet fins ara?
  1. Signatura d'un conveni amb el Govern per treballar conjuntament el projecte de la infraestructura, amb el lideratge de la Cambra.
  2. S'ha efectuat un primer estudi de viabilitat (reglaments operacionals, ubicació, llargada de pista, tipus d'avions que podrien operar i les diferents trajectòries).
  3. Un segon estudi que ha valorat l'estructura necessària per implantar la pista i les instal·lacions aeroportuàries.
- Treballs i accions que s'estan desenvolupant:
  1. Estudi de dimensionat de pista i altres instal·lacions, i d'ubicació exacta.
  2. Sol·licitud de la possibilitat de Certificació i homologació per l'autoritat de seguretat aèria europea (EASA).
  3. Estudis d'impacte acústic i mediambiental.
  4. Autorització administrativa de l'Estat.
- I finalment, també estem treballant en la valoració dels punts clau per al **desenvolupament d'un Pla de negoci sobre la viabilitat i l'impacte econòmic.**

Entre d'altres, els punts primordials són:

Fase 1: Anàlisi de la viabilitat financera

- Anàlisi de la demanda potencial / trànsit.
- Definició del model d'ingressos i costos; desenvolupament de la matriu de riscos.
- Anàlisi econòmico-financera per la sostenibilitat del projecte que asseguri el client objectiu.

Fase 2: Anàlisi del model operatiu

- Definició del model operatiu i organitzatiu necessari per la correcta gestió (valoració de l'estratègia de les principals companyies aèries i identificació de les rutes més rellevants).
- L'estudi serà contrastat amb la visió dels agents involucrats –autoritats i operadors d'aviació, inversors, bancs, aerolínies, entre altres.
- Anàlisi de la tipologia d'inversió / estructura de finançament.

Fase 3: Impacte socioeconòmic

- Finalment, càlcul de l'impacte socioeconòmic en l'economia andorrana; impacte sobre l'activitat econòmica (PIB) i sobre l'ocupació:
- Impacte directe (generat directament per l'aeroport).
  - Impacte indirecte (a través de les despeses de l'aeroport –cadena de proveïdors).
  - Impacte induït (derivat del creixement del consum per l'augment de les rendes salarials i consegüent increment del benestar social).

Aquesta anàlisi de la viabilitat i de l'impacte socioeconòmic es basarà també en l'estudi del model de negoci d'aeroports ubicats en destinacions comparables amb la d'Andorra, tenint en compte com ha estat el seu desenvolupament i l'impacte socioeconòmic que han generat.

Les noves infraestructures de comunicació que proposem han de servir de palanca per impulsar un nou model econòmic que hem de definir entre tots (sector públic i privat), en el marc d'un pla estratègic de país.

Aquest Pla hauria d'aconseguir transformar i millorar l'economia i la societat, i compartir una visió col·lectiva d'aquí a 25 anys.

El futur del model econòmic actual d'Andorra està en entredit, però cal ser realista i aprofitar tot el que els nostres avantpassats i nosaltres mateixos hem estat sembrant, i entre tots tenir una visió clara de futur i una estratègia per avançar-nos i assegurar el progrés i el benestar per a les generacions venidores.

Sr. Miquel Armengol Pons

Número d'associats desembre 2019

1. Vicenç Alay Ferrer
2. Marcel Albós Riba
3. Jordi Alcobé Font
4. Miquel Aleix Areny
5. Pere Altimir Pintat
6. Miquel Àlvarez Marfany
7. Susagna Arasanz Serra
8. Guillem Areny Areny
9. Francesc Areny Casal
10. Josep Areny Fité
11. Maria Teresa Armengol Bonet
12. Miquel Armengol Pons
13. Antoni Armengol Vila
14. Lluís Babi Picolo
15. Gerard Barcia Duedra
16. Isidre Baró Cabanes
17. Modest Baró Moles
18. Enric Casadevall Medrano
19. Josep Casal Casal
20. Miquel Casal Casal
21. Robert Cassany Vila
22. Francesc Cerqueda Pascuet
23. Jordi Cinca Mateos
24. Marc Codina Travesset
25. Jordi Cots Naudí
26. Jordi Daban Alsina
27. Enric Dolsa Font
28. Antoni Duró Baró
29. Josep Duró Coma
30. Xavier Espot Miró
31. Josep Maria Farré Naudí
32. Jordi Farràs Forné
33. Antoni Fillet Adellach
34. Pere Font Moles
35. Lurdes Font Puigcernal
36. Olga Forné Angrill
37. Marc Forné Molné
38. Josep Mª Garrallà Coma
39. Josep Garrallà Rossell
40. Bernadeta Gaspà Bringeret
41. Albert Gelabert Grau
42. Jordi Jordana Rossell
43. Joan Jordi Areny
44. Marcel Llovera Massana
45. Magi Mestre Campderrós
46. Maitena Manciet Fouchier
47. Rosa Maria Mandicó Alcobé
48. Agustí Marfany Puyoles
49. Josep Marsal Riba
50. Pere Marsenyach Torres
51. Conxita Marsol Riart
52. Jaume Martí Mandicó
53. Joan Martínez Benazet
54. Josep Mª Mas Pons
55. Jordi Mas Torres
56. Daniel Mateu Melcion
57. Meritxell Mateu Pi
58. Pere Moles Aristot
59. Lluís Molné Armengol
60. Francesc Molné Torres
61. Joan Monegal Blasi
62. Xavier Montané Esplandiú
63. Josep Montané Pons
64. Francesc X. Mora Baron
65. Francesc Mora Planes
66. Bonaventura Mora Riba
67. Francesc Mora Sagués
68. Josep Àngel Mortés Pons
69. Joan Naudi Ambatlle
70. Miquel Naudi Clop
71. Climent Palmitjavila Torres
72. Marc Pintat Forné
73. Clara Pintat Rossell
74. Albert Pintat Santolària
75. Antoni Puigdel·lívol Riberaigua
76. Enric Pujal Areny
77. Joan Pujal Areny
78. Maria Reig Moles
79. Maria Pilar Riba Font
80. Òscar Ribas Reig
81. Patrícia Riberaigua Marme
82. Bonaventura Riberaigua Miquel
83. Antoni Riberaigua Sasplugas
84. Josep Antón Ribes Roca
85. Bibiana Rossa Torres
86. Eduard Rossell Pujal
87. Gilbert Saboya Sunyé
88. Estanislau Sangrà Font
89. Joan Santamaria Terré
90. Jordi Serra Malleu
91. Enric Tarrado Vives
92. Joan Tomàs Roca
93. Isidre Torres Pons
94. Guillem Valdés Alemany
95. Carles Verdaguer Pujantell
96. Meritxell Verdú Marquilló

GESCO

Grup d'Ex Síndics i Ex Consellers Generals

FULL DE PREINSCRIPCIÓ PER A NOUS MEMBRES DE PLE DRET I OBSERVADORS

Andorra la Vella, ... de ..... de 20 .....

El/La sotasignat/ada....., de
nacionalitat andorrana, titular del passaport núm..... amb
domicili a.....,
havent exercit el càrrec públic de:

- síndic/a general, durant el període:.....
- subsíndic/a general, durant el període:.....
- conseller/a general, durant el període:.....

Manifesta la seva voluntat d'adherir-se al Grup d'Ex Síndics i Ex Consellers
generals. I per això signa la present.

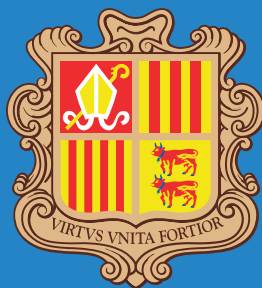
Domiciliació bancària:

Banc:.....

Nº de compte IBAN:.....

Número de telèfon:.....

E-mail:.....

GESCO

GESCO

Grup d'Ex Síndics i Ex Consellers Generals

Carrer de la Vall, 9-13 · AD500 Andorra la Vella · Tel.: 877 877 · Fax: 869 863